

bæði nasismuni í Týskalandi og fasismuni í Ítalíu. Nakað av hesum kom fram í sjónvarpsrøðini »Matador« og eisini er gjølla greitt frá hesum í bókini »Mellem demokrati og fasisme« (Odense Universitetsforlag 1983). Hesin felagskapur heilsaði við nasiheilsan, og varð serliga kendur fyri teirra yvirgangsvirksemi, har teir javnan komu sær í bardaga við »sosialistar og kommunistar«, sum eftir teirra fatan ikki høvdu betri uppiborið enn at verða bukaðir av.

Floksformaðurin Christmas Møller taldi hesa mannagongd eina tíð, men tá felagsskapurin beinleiðis fór at seta spurnartekin við demokratisku stýris skipanina segði hann stopp. Vist vildi hann fegin hava ein breiðan og rúmigan flokk, men antidemokratiskar kreftir vildi hann ikki hava við at gera. Tað eydnaðist honum eisini at fáa beint hesar kreftir úr flokkinum, og síðan tá hevur eingin sett spurnartekin við demokratiska sinnalagði hjá konservativa flokkinum og ei heldur fyri so vitt hjá KU.

Syndabukkapolitikkur — heldur ikki nýtt fyrbrigdi

Ein stórir partur av politikkunum hjá nasistunum var at finna syndabukkar, sum fingi skuldina fyri allar landsins

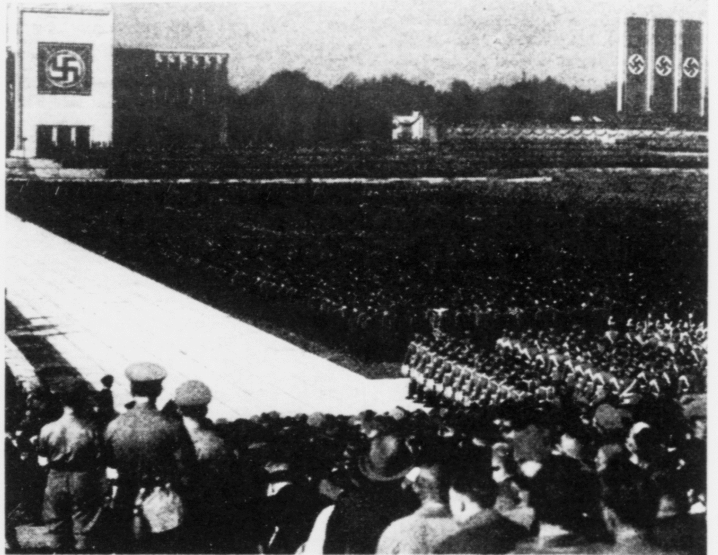
ólukkur og fyri alt tað sum annars ikki gekk eftir vild. Teir høvdu tveir høvuðs-syndabukkar, og annar av hesum vóru jødarnir. At teir vóru útruddaðir á ein ræðuligan hátt er ein søga sum øll kenna. Tað visti seg to, at hetsur móti jødum ikki hevði nakað úrslit í Danmark. Har vóru bert 7.000 jødar, og teir høvdu búð í Danmark í fleiri ættarlið og livdu á mestsum sama hátt sum aðrir danir.

At danir annars ikki eru betri enn onnur fólk siggja vit í hesum døgum, tá tosað verður um eina stórliga vaksandi rasismu í Danmark. Nú hava teir jú í Danmark rættuliga nógv fólk, sum eru »øðrvisi«, og sum verða skuldbærir fyri at taka arbeiði frá dønum. Tibetar eru eingir arabarar og iranar í Føroyum, tí tað finst so avgjørt heldur einki prógv fyri at vit skuldu verið frægari enn danir, men hetta er so ein onnur søga.

Hin syndabukkurin var »bolsjevisman« ella »sosialisman«, sum varð útrópt til ein høvuðsfigginda hjá nasismuni. Her var heldur ikki gjørdur munur á um talan var um kommunismu í Sovjet ella vanligan javnaðarpolitikk.

Her vóru nasistarnir hepnari í Danmark enn við jødunum, og hvat hetta fæddi við sær skal verða greitt nærri frá í hesi grein.

Framhald

Henda myndin er frá nasistisku floksstevnu í september 1938. Hitler helt eina stóra talu, har hann útrópti jødarnar altjóða marxismuna »uforsongligt fjendskab«. Annars verður sagt í dansku myndatekstini: Talen hilstes med et brøl af begejstring. Men udlandet tænkte med gru på, hvad denne samvittighedsløse ophidselseskampagne måtte føre til.

TALV

John Rødgaard skivur:

Í kappingini um Norrøna Meistarateitið í Gjøvik í Noreg varð úrslitið hetta:

1.—3. Ólafsson, GM, Hjartarson, IM, Agdestein, IM	8
4. Hansen, GM	7
5. Helmers, IM	6 1/2
6. Yrjölä, IM	5 1/2
7. Schüssler, IM	5
8. Wiedenkiller, IM	4 1/2
9.—10. Øst Hansen, FM og Mäki	4
11. Westerinen, GM	3 1/2
12. Jens Chr. Hansen	2

Hetta úrslit merkir, at Hjartarson og Agdestein á komandi FIDE-tingi verða útnævndir til stórmeistarar.

Teir tryggja vinnararnir fara seinni í ár at leika umdyst í Íslandi. Endar hann javnt, verður Agdestein norðnør meistar upp á korrekstión.

Hóast Jens Chr. Hansen varð aftastur, smokkaði hann als ikki burtur millum, og hann megnaði at gera vart við seg millum hesar sera sterku telvararnar. Hann fekk javnt móti Hansen, Yrjölä, Mäki og Westerinen. Og at tann javna støðan í endatalvinum móti Ólafsson í síðsta umfari kortini varð tapt fari eg at geva móði skyldina fyri. Talv kann vera sera strevið, tá allir mótleikarar leggja doyn á at vinna móti einum!

Tær triggjar intersonukappingarnar eru nú av, og hesir 12 sleppa at vera við í kandidat-kappingini í Montpellier 12/10—3/11 1985: Tal, Vaganjan, Sokolov, Jusupov, Beljavskij og Tjernin úr Sovjet, Timman úr Hollandi, Portisch úr Ungarn, Seirawan úr USA, Short úr Onglandi, Spragget úr Canada og Nogueiras av Cuba.

Frammanundan eru Korchnoi, Schweiz, Ribli, Ungarn, Smyslov, USSR og Spasskij, Frankland, slopnir fram-at.

Triggir teir bestu skulu saman við taparunum av dystinum millum Karpov og Kasparov telva um rættin til at bjóða heimsmeistarunum av.

Her kann tað lægna henda, at um Karpov tapir HM-dystin, sum jú byrjar 2. september,

hevur hann krav upp á at royna seg aftur, og so verður ikki lætt at fáa alt frá hondini innan næsta HM-dyst, ið eftir ætlan byrjar á heysti 1986!

Eitt annað lögdi fyrbrigdi er, at eftir hvørt javntalv verður drigið 1% frá virðislonini. Og tá hon er upp á tilsamans 6.500.000 krónur, kunnu hampiliga stórar upphæddir hvørva á ta kontoina!

Nimzowitsch Memorial fer fram í Næstved í døgnum 14.—28. september.

Henda kapping, sum verður hildin fyri at minnst 50-árið fyri deyða Nimzowitschs, »talvlærara Danmarkar«, sær út til at fara at vera av teim prýðiligastu. Talan hevur verið um ilögur upp á næstan 400.000 krónur.

Teir, sum fara at telva við, eru:

Vaganjan, GM, USSR	2625
Nunn, GM, Ongland	2600
Andersson, GM, Svøriki	2590
Short, GM, Ongland	2575
Larsen, GM, Danmark	2565
Nikalic, GM, Jugoslavien	2565
Tal, GM, USSR	2565
Chandler, GM, Ongland	2525
Agdestein, GM, Noreg	2515
Browne, GM, USA	2510
Ftachnick, Tjekkosllovakíið	2500
Hansen, GM, Danmark	2500

7 teir fremstu eru í lotuni millum 25 teir bestu í heiminum, og við rating meðaltali upp á 2553, er hetta so greitt sterkasta kapping, sum nakrantíð er telvað í Danmark!

Kasparov hevur, eftir at HM-dysturin varð avbrotin, roynt sitt hegni í tveimum dystum.

Fyrst mátti Hübner lúta fyri honum í Hamburg, 4 1/2—1 1/2, og síðan tapti Andersson í Beograd 4—2.

Avbjóðarin tykist sera tryggur og sýndi í fyrsta dystinum hetta litla listaverk.

H: Hübner, GM
S: Kasparov, GM

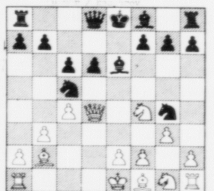
1. e4	e5
2. Ric3	d6
3. d4	exd4
4. Fxd4	Rif6
5. g3	Ric6
6. Fd2	Be6
7. Rid5	Rie5
8. b3	Rie4
9. Fe3	Ric5

Nýtt. 9. —, c6 10. Fxe4, cxd5 11. cxd5, Fa5+, 12. Bd2, Bxd5 13. Ff4 sigst vera til fyrimunar hjá hvitum.

10. Bb2	c6
11. Rif4??	

So lögdi tað ljóðar ein avgerandi feilur. Neyðugt var at leika 11. Ric3.

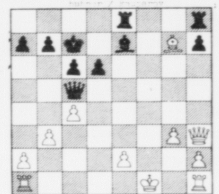
11. —	Rig4
12. Fd4	

12. — Rie4!!

Soleiðis verður tað gjørt! 13. Fxe4 verður rikið aftur við 13. —, Fa5+, 14. Kd1, Rixf2+. Hübner sýnir gott verjuspæl men sleppur kortini ikki undan tapi.

13. Bh3	Fa5+
14. Kf1	Rigxf2
15. Bxe6	fxe6
16. Rixe6	Kd7!
17. Rih3!	Rixh3
18. Fxe4	Re8
19. Ric5+	Fxc5
20. Fg4+	Kc7
21. Fxh3	Be7
22. Bxg7	

22. —	Rhf8+
23. Bxf8	Rxf8+
24. Ke1	Ff2+
25. Kd1	Fd4+
26. Ke2	Fg4+
27. Kd2	Bg5+
28. Ke3	Fe5+!

Og hvitur gevst. Lesarin kann sjálvur royna at finna málfrábrigdini!

Leigutímar í Ítróttarhøllini á Giljanesi

Tey, ið ætla sær at leiga ítróttarhøllina í Giljanesi í vetur, verða biðin um at senda hallarnevndini skrivliga umsókn áðrenn 28.08.1985.

Hallarnevndin
við Magnu Thomassen
Sandavágur

Minnist til haldaragjaldið